

University of Groningen

Besmetting met ascaris lumbricoides I, in het bijzonder bij kinderen

Troelstra, Jans Anne

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

1956

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Troelstra, J. A. (1956). *Besmetting met ascaris lumbricoides I, in het bijzonder bij kinderen*. s.n.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

The publication may also be distributed here under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license. More information can be found on the University of Groningen website: <https://www.rug.nl/library/open-access/self-archiving-pure/taverne-amendment>.

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

SAMENVATTING

Een onderzoek werd ingesteld naar de betekenis van besmetting met *Ascaris lumbricoides* L, in het bijzonder bij kinderen. Aanleiding tot dit onderzoek was de bevinding in de kinderkliniek van het Academisch Ziekenhuis te Groningen, dat ascarisbesmetting bij kinderen in de Noordelijke provinciën van Nederland nog veelvuldig voorkwam. Een onder de huisartsen gehouden enquête toonde aan, dat ascarisbesmetting het meest frequent in Drenthe, verspreid over bijna alle dorpen, werd waargenomen, maar dat ook in Groningen deze besmetting zeer veelvuldig werd gezien, waarbij het opvallend was, dat de besmetting in de landschappen Hunsingo en Fivelingo slechts sporadisch voorkwam. Ascariasis bleek overigens een typische aandoening van het platteland te zijn, bij voorkeur optredend op zand- en veengronden.

In samenwerking met Dr *A. D. Voûte* werd in een klein dorp in de Groninger Veenkoloniën een gezinsonderzoek verricht. De faecesmonsters werden onderzocht volgens de uitstrijkpreparaatmethode; de met deze methode verkregen uitkomsten werden voldoende betrouwbaar geacht. In April 1955 werden 217 kinderen onderzocht: 76 van hen waren met ascaris besmet (35,0%). Bij de volwassenen bleek de besmetting aanzienlijk minder voor te komen. Gedurende de zomermaanden was er een duidelijke achteruitgang in de besmetting bij de kinderen waar te nemen: in October 1955 waren van de 168 onderzochte kinderen slechts 42 met ascaris besmet (25,0%). Er werd een samenhang gevonden tussen de uitgebreidheid der ascarisbesmetting en (1) het voorkomen van een slechte hygiëne en (2) de oude gewoonte de tuinen met humane faecaliën te bemesten. De opvatting, dat ascarisbesmetting in de eerste plaats tot stand zou komen door het eten van besmette groente of door direct contact met geïnfecteerde tuinaarde, bleek bij voortgezet onderzoek niet houdbaar te zijn. De gezinnen uit de groep, die de tuin met humane faecaliën bemestte, waren echter in het bezit van vervuilde

en zeer slecht verzorgde toiletten, welke als besmettingsbron bleken te kunnen optreden. De sterke besmetting met ascaris in het onderzochte dorp kon worden verklaard uit de slechte hygiënische omstandigheden, waaronder de gezinnen leefden, met daarnaast de primitieve outillage der toiletten en de gebrekkige afvoer der faecaliën.

In de kliniek werden vijf kinderen met ascariasis gedurende langere tijd geobserveerd. De klachten van deze kinderen bestonden voornamelijk uit: buikpijn, slechte eetlust, diarrhoe en braken. Bij vier van deze kinderen viel de achterstand in lichaamsgewicht duidelijk op. Het te geringe lichaamsgewicht werd aan de reeds geruime tijd bestaande besmetting met ascaris geweten. Temeer werd hier aan een oorzakelijk verband met deze besmetting gedacht, daar uit het verloop der groeicurven bleek, dat bij vier der kinderen een duidelijke gewichtstoename optrad, nadat de ascarisbesmetting door middel van wormkuren was bestreden. Het bestaan van bepaalde deficiënties kon niet worden aangetoond.

Bij een onderzoek van twaalf kinderen met ascariasis bleek bij negen van hen eosinophilie te bestaan. Een verband tussen de ernst der ascarisbesmetting en de mate van eosinophilie kon niet worden aangetoond.

De sinds enkele jaren in de handel zijnde nieuwe anthelminthica velardon en piperazine-adipaat werden nader op hun werkzaamheid onderzocht. Het velardon bleek een redelijke anthelminthische werking tegen ascariden te hebben en wegens het ontbreken van enige toxiciteit geschikt voor herhaalde wormkuren. Het piperazine-adipaat had gunstig resultaat bij zes kinderen met ascariasis, doch de klinische toepassing van dit middel was nog te gering om de werking en toxiciteit voldoende te kunnen beoordelen. Enkele bezwaren tegen het gebruik van oleum chenopodii en santonine tezamen met calomel werden besproken.

Tenslotte werden een aantal maatregelen in overweging genomen, welke mogelijk tot het voorkómen van de ascarisbesmetting in de Noordelijke provinciën van Nederland zouden kunnen leiden.